

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Aan de voorzitters van de Colleges van Bestuur van de universiteiten en
hogescholen
cc HBO-raad en VSNU

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
447122

Datum 10 oktober 2012
Betreft Afschaffen langstudeerdersmaatregel met terugwerkende kracht

Geachte voorzitter,

Afgelopen week is tussen de onderhandelaars van VVD en PvdA een deelakkoord gesloten waarin ook is aangekondigd dat de langstudeerdersmaatregel met terugwerkende kracht ingetrokken wordt. Het deelakkoord voorziet in het afschaffen van de langstudeerdersmaatregel per 1 september 2012 én een structurele dekking van €230 mln.

De meerderheid van de leden van de Tweede Kamer heeft aangegeven het deelakkoord te onderschrijven door de motie Harbers/Plasterk, 33 400, nr. 6, aan te nemen. Met deze brief wil ik, nu de politieke realiteit van het intrekken van de langstudeerdersmaatregel een feit is, maximale duidelijkheid verschaffen aan instellingen en studenten.

Tijdpad voor het intrekken van de maatregel met terugwerkende kracht

Zo spoedig mogelijk wordt gestart met een wetgevingstraject waarin het verhoogde wettelijke collegegeld met terugwerkende kracht wordt ingetrokken. Aangezien hier sprake is van een begunstigende maatregel behoort het verlenen van terugwerkende kracht tot de mogelijkheden.

Het ligt in de lijn der verwachting dat de noodzakelijke wetswijziging in november 2012 kan worden ingediend bij de Tweede Kamer en uiterlijk in het eerste kwartaal van 2013 in het Staatsblad kan worden geplaatst.

Naast het intrekken van het verhoogd collegegeld voor langstudeerders worden het langstudeerderskrediet en de openstelling van het profileringsfonds voor langstuderende deeltijdstudenten en chronisch zieken en gehandicapten zonder recht op studiefinanciering (Kamerstuknr. 33 259) teruggedraaid. Het instellingsbestuur dat voorzieningen voor het profileringsfonds heeft getroffen voor deze groep studenten stelt regels van procedurele aard vast met betrekking tot de mogelijkheid van terugbetalen van de uitkeringen die aan langstudeerders verstrekt zijn om de opslag van het verhoogde collegegeld te voldoen. Deze afschaffing treedt in werking de dag na uitgifte van het Staatsblad waarin de aangekondigde wet wordt geplaatst.

DUO zal de aanvragen voor het collegegeldkrediet voor het betalen van de opslag en het langstudeerderskrediet opschorten totdat de wet is ingetrokken. Aan studenten zal de mogelijkheid worden geboden het collegegeldkrediet voor de opslag en het langstudeerderskrediet zonder rente terug te betalen, mits zij dit doen voor 1 maart 2013. Indien zij ervoor kiezen dit op een later moment terug te betalen, betalen ze net als andere studenten hierover rente.

Alhoewel de wet nog niet is gewijzigd, meen ik dat er voldoende basis is om vooruit te lopen op de wetwijziging. Daarbij realiseer ik me dat het voor u nodig is ervan te kunnen uitgaan dat dit voornemen onherroepelijk is. Gezien het brede politieke draagvlak meen ik dat zulks het geval is.

Datum

Onze referentie
447122

Consequenties voor de uitvoering

Vanwege het voornemen de langstudeerdersmaatregel met terugwerkende kracht af te schaffen verzoek ik u zo snel mogelijk, doch uiterlijk vanaf november af te zien van verdere inning van de opslag van het verhoogde collegegeld en van studenten slechts te verlangen dat zij vanaf dan het wettelijk collegegeld tegen basistarief voldoen. Ik heb er begrip voor dat het niet voor alle instellingen mogelijk zal zijn de systemen voor de incasso-inningen eerder aan te passen. Verder verzoek ik u alles in het werk te stellen om studenten uiterlijk op 1 december de reeds betaalde opslag te retourneren. Zoals hierboven gesteld, kan uitsluitend vooruitgelopen worden op de wetwijziging, als deze begunstigend is. Dit houdt dus in dat de studenten niet benadeeld mogen worden. Om deze reden kunt u de reeds betaalde opslag niet verrekenen met toekomstige incasso's. U dient dit gescheiden te houden.

Ook verzoek ik u studenten te vragen de behandeling van de reeds ingediende bezwaarschriften op te schorten totdat de wet in het Staatsblad staat. Door behandeling op te schorten, hoeft er geen tijd meer in de procedure gestoken te worden en verliezen de studenten hun rechtsmiddelen niet.

Ik ga er daarnaast vanuit dat de instellingen mee zullen werken aan gerechtvaardigde verzoeken van studenten die zich niet opnieuw hebben ingeschreven vanwege de langstudeerdersmaatregel. De instellingen hebben de vrijheid om de student na de peildatum in te schrijven. Ik vraag de instellingen daarbij oog te hebben voor de rechten van de student als ware hij ingeschreven in september.

Financiële consequenties

In de rijksbijdrage 2012 waarover de hogescholen en universiteiten in de brief van DUO van 20 juli 2012 zijn geïnformeerd, is een korting van € 62 mln vanwege de langstudeerdersmaatregel verwerkt. In oktober zal DUO u informeren over de verwachte rijksbijdrage 2013. Ook hierin is rekening gehouden met de langstudeerdersmaatregel waaronder de omslag van het verhoogde collegegeld. De Regeling financiën hoger onderwijs ligt hieraan ten grondslag. In het deelakkoord is de volgende financiële reeks vastgelegd, gericht op aanpassing van deze korting.

x € 1 mln	2013	2014	2015	2016	2017
Terugdraaien ls-maatregel, gedeelte collegegeldverhoging + gedragseffect	263	220	230	230	230
w.v. gedragseffect	22	57	67	67	90
w.v. verhoogd coll.geld*	240	163	163	163	140
w.v. eenmalige uitv.kosten DUO	1				

* in 2013 zit € 62 mln van 2012. Dit bedrag wordt reeds bij Najaarsnota aan het budget van de instellingen voor 2012 toegevoegd.

In de brief die universiteiten en hogescholen in december 2012 ontvangen over de herberekening van de rijksbijdrage 2012 zal de korting voor 2012 ongedaan worden gemaakt. De korting zal op dezelfde wijze ongedaan gemaakt worden als hij is ingeboekt. In de brief die de instellingen in januari 2013 ontvangen over de herberekening van de rijksbijdrage 2013 zal de korting worden aangepast voor het begrotingsjaar 2013. Het ongedaan maken van de kortingen voor hbo en wo zijn in de afzonderlijke jaren gelijk aan de overeenkomstige kortingen die destijds op de budgetten in mindering zijn gebracht. Door het ongedaan maken van de korting kunt u de studenten de reeds betaalde opslag restitueren en tevens stoppen met verdere inning.

Datum

Onze referentie
447122

Ik ben mij ervan bewust dat u vanwege de langstudeerdersmaatregel te maken heeft gehad en krijgt met extra uitvoeringslasten. Ik ben daarom bereid de middelen die voor het profileringsfonds voor langstuderende deeltijders en chronisch zieken en gehandicapten beschikbaar zijn gekomen voor 2012 onderdeel van het macrokader te laten zijn.

Deze brief is ook in afschrift verzonden aan de Tweede Kamer en de studentenbonden.

De staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap,

Halbe Zijlstra